روزنامه صبا
رسانه فرهنگ و هنر
www.sabanewspaper.ir
sabanewspaper_ir

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی
صفحه‌آرا: مهدی صالحی طاهری

تهران / میدان دربند / خیابان دربند / کوچه تویسرکانی / پلاک ۶۱
تلفن: ۲-۲۲۷۲۴۱۱۱
چاپ: شهر چاپ خراسان / توزیع: نشر گستر امروز

خانه سینما برگزیدگان هفت سال سینمای ایران را معرفی می‌کند

داوری صنفی، روایتی از فراز و فرود سینمای ایران

ناصر ارباب
گزارش

نشست رسانه‌ای «آیین معرفی برگزیدگان هفت سال سینمای ایران» با حضور محمدمهدی عسگرپور، رئیس هیئت‌رئیسه خانه سینما و میثم میرزایی، مدیر اجرایی این رویداد، شنبه ۱۶ آبان‌ماه در خانه سینما برگزار شد. در این نشست، جزئیات شیوه داوری آثار، معیار حضور فیلم‌ها، نحوه مشارکت صنوف، زمان احتمالی مراسم پایانی و برنامه‌های جانبی تشریح شد. برگزارکنندگان اعلام کردند آثار سینمایی هفت سال گذشته به تفکیک هر سال و در بخش‌های تخصصی ارزیابی خواهند شد و در صورت فراهم بودن شرایط، برگزیدگان روز ۲۷ آذر معرفی می‌شوند.

محمدمهدی عسگرپور در این نشست درباره علت طراحی این رویداد گفت: پس از شیوع کرونا و اتفاقات سال‌های بعد، جشن خانه سینما در مقاطعی برگزار نشد و در نتیجه، مجموعه‌ای از آثار امکان حضور در فرایند داوری سالانه را پیدا نکردند. به همین دلیل تصمیم گرفته شد به‌جای محدود شدن به یک سال سینمایی، آثار هفت سال گذشته بررسی شوند تا همکاران سینمایی فرصت داشته باشند تولیدات هم‌صنفان خود را ارزیابی کنند.

رئیس هیئت‌رئیسه خانه سینما با تأکید بر تفاوت جشن آکادمیک و جشنواره‌ای توضیح داد که جشن خانه سینما بر داوری همکاران سینمایی و ارزیابی تخصصی استوار است، در حالی که جشنواره‌ها سازوکار دیگری برای انتخاب آثار دارند. به گفته او، یکی از چالش‌های همیشگی سینمای ایران، درهم‌آمیختن انتظارها از این دو نوع رویداد است؛ گاهی از جشن آکادمیک انتظار عملکرد جشنواره‌ای وجود دارد و گاهی از جشنواره‌ها داوری صنفی و تخصصی مطالبه می‌شود.

میثم میرزایی، مدیر اجرایی رویداد، نیز درباره سازوکار داوری گفت: بر اساس شیوه‌نامه تدوین‌شده از سوی هیئت‌رئیسه خانه سینما، بخش‌های فنی و تخصصی سینما تفکیک شده و برای هر بخش داوری تخصصی در نظر گرفته شده است. با صنوف مختلف مکاتبه و جلسات هم‌اندیشی برگزار شده تا جزئیات برنامه برای نمایندگان آنها تشریح شود. هر صنف قرار است فهرستی شامل ۱۵ تا ۲۵ داور معرفی کند و پس از تکمیل فهرست‌ها، جلسات اختصاصی برای مرور شیوه‌نامه و توضیح روند ارزیابی برگزار خواهد شد.

به گفته میرزایی، تاکنون حدود ۸۰ درصد فیلم‌های واجد شرایط از سوی تهیه‌کنندگان در سامانه مربوط ثبت شده‌اند. رأی‌گیری به‌صورت آنلاین انجام می‌شود و برای دسترسی داوران به آثاری که ممکن است از حافظه جمعی دور شده باشند، امکان تماشای دوباره فیلم‌ها از طریق پلتفرم‌های آنلاین فراهم خواهد شد. داوری هر سال به‌صورت جداگانه انجام می‌شود و آثار سال‌های مختلف با یکدیگر مقایسه نخواهند شد. هر صنف در حوزه تخصصی خود می‌تواند حداکثر سه اثر یا عنوان برتر را برای هر سال معرفی کند. سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ نیز به دلیل شیوع کرونا و کاهش تعداد تولیدات، شرایط متفاوتی داشته‌اند.

عسگرپور درباره معیار ورود فیلم‌ها به چرخه داوری گفت: مبنای حضور آثار، اکران عمومی در سالن‌های سینما یا اکران آنلاین در پلتفرم‌های رسمی است. به اعتقاد او، قرار دادن فیلمی که در معرض تماشای عمومی و حرفه‌ای قرار نگرفته، در کنار اثری که مخاطبان و همکاران سینمایی آن را دیده‌اند، رقابتی نابرابر ایجاد می‌کند. در جشنواره‌ها معمولاً فیلم‌ها برای نخستین بار نمایش داده می‌شوند، اما در رویدادهای آکادمیک آثار در طول سال دیده شده و درباره آنها گفت‌وگو و قضاوت شکل گرفته است.

او افزود فیلم‌هایی که به شکل غیررسمی، قاچاق یا از طریق یوتیوب منتشر شده‌اند و اکران عمومی یا آنلاین رسمی نداشته‌اند، در این چارچوب قرار نمی‌گیرند. به گفته عسگرپور، اگر قرار باشد دایره آثار واجد شرایط تغییر کند، باید سازوکار دیگری برای ارزیابی این فیلم‌ها در نظر گرفته شود و حتی ممکن است لازم باشد رویدادی مستقل برای آنها طراحی شود.

عسگرپور دشواری داوری هفت سال آثار را نیز قابل مدیریت دانست و گفت همکاران سینمایی در طول سال بخش عمده‌ای از آثار حوزه تخصصی خود را می‌بینند و قرار نیست همه داوران تمام فیلم‌ها را دوباره تماشا کنند. پلتفرم‌های آنلاین نیز امکان بازبینی آثاری را فراهم می‌کنند که داوران به بررسی مجدد آنها نیاز دارند. او همچنین تأکید کرد موضوع شیوه داوری از ابتدا در جلسات هیئت‌رئیسه خانه سینما و رؤسای اصناف مطرح بوده و طرحی ناگهانی و بدون گفت‌وگو به صنوف ارائه نشده است.

مدیر اجرایی رویداد اعلام کرد که بر اساس برنامه‌ریزی انجام‌شده، در صورت فراهم بودن شرایط، مراسم پایانی روز ۲۷ آذر برگزار می‌شود. زمان‌بندی اجرایی به‌گونه‌ای تنظیم شده است که معرفی داوران و بررسی آثار طی حدود یک ماه انجام شود.

عسگرپور درباره ضرورت برگزاری رویداد در شرایط دشوار کشور گفت سینمای ایران همواره با این دوگانگی روبه‌رو بوده است؛ اگر فعالیتی انجام ندهد، مورد انتقاد قرار می‌گیرد و اگر برنامه‌ای برگزار کند، درباره ضرورت آن پرسش مطرح می‌شود. او معتقد است سینماگران باید حضور اجتماعی خود را حفظ کنند و حتی در دشوارترین شرایط نیز حیات و فعالیت سینما متوقف نشود. با این حال، اگر شرایط جنگی دوباره تشدید شود، برنامه‌ها ناگزیر تحت تأثیر قرار می‌گیرند.

در کنار معرفی برگزیدگان، قرار است نشست‌هایی تخصصی و چالشی در خانه سینما برگزار شود. عسگرپور در این باره گفت: این نشست‌ها به موضوعاتی چون وضعیت کلی سینمای ایران، نحوه ارتباط سینما با حاکمیت، نسبت سینما با مردم و ارتباط سینمای ایران با عرصه بین‌المللی می‌پردازند و ابراز امیدواری کرد این برنامه‌ها از آذرماه آغاز شوند و پیش از مراسم پایانی دست‌کم یک یا دو نشست برگزار شود.

فیلم کوتاه، مستند و انیمیشن نیز در این رویداد مورد توجه قرار می‌گیرند، اما ارزیابی آنها از مسیر انجمن‌های تخصصی انجام می‌شود. عسگرپور توضیح داد این حوزه‌ها در سال‌های گذشته جشن‌های مستقلی داشته‌اند و مقرر شده است انجمن‌های مرتبط آثار و برگزیدگان خود را به خانه سینما معرفی کنند. میرزایی نیز گفت در حوزه مستند با انجمن تهیه‌کنندگان و انجمن کارگردانان مستند مکاتبه شده تا برگزیدگان آثار بلند و کوتاه معرفی شوند. در بخش انیمیشن نیز انجمن تخصصی مربوط آثار منتخب را اعلام می‌کند و برگزیدگان دوره‌های مختلف جشن مستقل فیلم کوتاه در این فرایند مورد توجه قرار می‌گیرند. همچنین از صنوفی که جایزه مستقل ندارند خواسته شده است حداکثر سه نفر از فعالان صنفی اثرگذار در این هفت سال را برای بخش بزرگداشت پیشنهاد کنند.

رئیس هیئت‌رئیسه خانه سینما در پایان با اشاره به ضرورت مدیریت زمان مراسم گفت برنامه پایانی نباید طولانی و ملال‌آور باشد و باید با وجود تعداد آثار و جوایز، در زمان مشخصی به پایان برسد. او همچنین تأکید کرد در داوری صنفی، فیلم مهم و غیرمهم به معنای کلی وجود ندارد؛ هر صنف بر اساس معیارهای تخصصی خود آثار را ارزیابی می‌کند. عسگرپور با بیان اینکه سینمای ایران به توجه بیشتری نیاز دارد، نقش ارتباط میان سینماگران، رسانه‌ها و مخاطبان را در ارتقای این سینما مهم دانست.

